

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gherman Diomid în numele inculpatului Berda Cristian, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2023, în cauza penală privindu-l pe

Berda Cristian XXXXX, născut la xxxxx,
originar din xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 26.04.2022 – 22.12.2022;

Instanța de apel: 26.01.2023 – 21.02.2023;

Instanța de recurs ordinar: 02.05.2023 – 21.06.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 22 decembrie 2022, *cauza fiind examinată potrivit rigorilor art. 364¹ Cod de procedură penală pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Berda Cristian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal la 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Berda Cristian, împreună și de comun acord cu o altă persoană, în perioada 21.03.2022 - 22.03.2022, urmărind scopul de profit, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, s-au deplasat la trupul de pădure ” xxxxx ” din cadrul ocolului silvic Șolcani, situat între s. xxxxx, de unde pe ascuns și intenționat au sustras 83 arbori de specie stejar, cireș și paltin, volumul masei lemnoase care constituie 6,86 m³, cauzându-i, astfel, ÎS ” xxxxx ” o pagubă materială considerabilă, în sumă de 12966 lei.

Astfel, acțiunile inculpatului Berda Cristian au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

1.2. Prin aceeași sentință a fost condamnat și Arseniuc Vitalie în privința căruia hotărârea judecătorească nu se contestă.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Gherman Diomid în numele inculpatului Berda Cristian, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în aceasta latură, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului, pentru infracțiunea comisă, să-i fie stabilită o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, prin prisma art. 90 Cod penal, în rest, sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului a invocat că după pronunțarea sentinței de condamnare în privința inculpatului Berda Cristian, a avut o convorbire cu rudele acestuia, care i-au comunicat faptul că nu sunt de acord cu sentința contestată în partea ce ține de stabilirea pedepsei reale, sub formă de 6 luni închisoare.

Astfel, a menționat că inculpatul Berda Cristian, din momentul intentării prezentei cauze penale, a recunoscut vina pe deplin și s-a căit sincer în cele comise, solicitând personal, prin cerere scrisă, examinarea prezentei cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind de acord să achite prejudiciul material părții vătămate în caz că reprezentantul acesteia va înainta careva cereri de recuperare a prejudiciului.

A mai susținut că prima instanță, la individualizarea pedepsei, nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, și anume, vârsta inculpatului, atitudinea lui în timpul anchetării cauzei și examinării cauzei în instanța de judecată, care urma să se pronunțe doar la ultima ședință, însă examinarea fiind reluată din alte motive decât cele dependente de inculpat. Mai mult, inculpatul Berda Cristian are la întreținere un copil minor care necesită a fi întreținut în familie completă, soția acestuia nefiind încadrată în câmpul muncii, inculpatul fiind unicul întreținător a familiei.

În final, a invocat că la momentul examinării cauzei, inculpatul Berda Cristian nu avea antecedente penale nestinse, iar faptul că anterior a fost condamnat nu interzice instanței de judecată să-i stabilească o pedeapsă non privativă de libertate, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2023, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că prezenta cauză penală a fost examinată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, recunoscute și acceptate de către inculpatul Berda Cristian în corespundere cu alin. (3) al respectivei norme, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, prin care a recunoscut în totalitate fapta indicată în rechizitoriu și încadrarea ei juridică (f.d.160-161, Vol. I), care a fost admisă de către prima instanță prin încheierea protocolară din 12 septembrie 2022 (f.d.162-163, Vol. I).

În acest context, instanța de apel a menționat, că atât la faza urmăririi penale, cât și în prima instanță, inculpatul Berda Cristian și-a recunoscut integral fapta comisă, dovedită prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii ei; împrejurările expuse colaborând întru tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, căror instanța de fond le-a dat o

apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al concluziei, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea nemijlocită în conținutul procesul-verbal al ședinței de judecată și sentința pronunțată pe caz, motivare pe care instanța de apel a accept-o și pentru a evita repetarea ei inutilă o însușit-o și a conchis inutilitatea expunerii acestora repetate.

Respectiv, constatând cu certitudine vinovăția inculpatului Berda Cristian în fapta comisă, instanța de apel a indicat că prima instanță, la stabilirea pedepsei penale a dat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal ce-i determină scopul, precum și criteriilor generale de individualizare, în special celor de la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ce garantează vinovatului reducerea cu o 1/3 a termenului pedepsei în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, corect reținând, că scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect i-a stabilit inculpatului pentru infracțiunea comisă, o pedeapsă sub formă de închisoare, ținând cont de personalitatea acestuia, care nu este la prima abatere de legea penală, s-a eschivat de la executarea pedepsei, fiind anunțat în căutare, or, pentru excluderea recidivării și prevenirea comiterii de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, pedeapsa închisorii numită pe termenul stabilit este una strict necesară.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Gherman Diomid în numele inculpatului Berda Cristian, prin care, fără a invoca vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acesteia în latura stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Apărarea, indicând în cererea de recurs ordinar motive similare celor din cererea de apel, a menționat că instanțele de fond, respingând solicitările invocate în cererea sa de apel, nu au luat în considerare toate circumstanțele cauzei, ignorând faptul că inculpatul Berda Cristian a recunoscut pe deplin vinovăția, s-a căit de cele comise, a conștientizat fapta comisă, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art. 364¹ Cod de procedură penală), a avut un comportament loial în instanță, contribuind activ la descoperirea infracțiunii comise, are antecedente penale stinse, are la întreținere un copil minor, fiind unicul întreținător al familiei or, anume aceste circumstanțe generează aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva

hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că titularul acestuia nu invocă expres vreun temei pentru casarea deciziei instanței de apel în conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, în esență, critică soluția instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea acestuia, instanța greșit a individualizat pedeapsa aplicată, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din considerentele ce urmează a fi expuse.

Așadar, cu referire la argumentele menționate în recursul ordinar declarat, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Subsecvent, instanța de recurs reamintește că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având

deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Învederând cele expuse supra, Colegiul penal menționează că nu poate fi reținută solicitarea apărării privind necesitatea stabilirii în privința inculpatului Berda Cristian a unei pedepse neprivative de libertate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel cu privire la menținerea sentinței primei instanțe, este întemeiată și legală.

Subsecvent, în privința criticilor recurentului, precum că instanța de apel, la individualizarea pedepsei, nu a ținut cont de faptul că:” *inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția, s-a căit de cele comise, a conștientizat fapta comisă, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art.364¹ Cod de procedură penală), a avut un comportament loial în instanță, contribuind activ la descoperirea infracțiunii comise, are antecedente penale stinse, precum și faptul că are la întreținere un copil minor, fiind unicul întreținător al familiei*”, or, că anume aceste circumstanțe ar condiționa aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate, deoarece atât prima instanță cât și instanța de apel au ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, inculpatul beneficiind și de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei de drept încălcate, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel, întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin izolarea inculpatului de societate.

Subsidiar, Colegiul penal ține să menționeze cu referire la argumentul că *inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate* că această circumstanță nu poate fi considerată ca circumstanță atenuantă, în conformitate cu art. 76 Cod penal, din motiv că inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, potrivit prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, care impune recunoașterea deplină a vinovăției.

În susținerea alegațiilor reiterate supra, Colegiul penal mai subliniază că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Berda Cristian nu este la prima abatere de la legislația penală, anterior, comițând și alte infracțiuni, printre care, și infracțiuni similare, de sustragere a bunurilor altei persoane (f.d. 51, Vol. I), însă nu s-a corectat, nu a tras concluziile necesare și a continuat comiterea faptelor infracționale, astfel, fiind justificată aplicarea față de acesta a pedepsei cu închisoare, acesta fiind unica măsură ce ar putea să atingă scopurile pedepsei penale prevăzute de art. 61 Cod penal.

Subsecvent, Colegiul penal reamintește că prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 24 noiembrie 2022 (f.d.193-194, Vol. I), inculpatul Berda Cristian a fost anunțat în căutare, din motivul eschivării acestuia de a se prezenta la ședințele de judecată a primei instanțe, ulterior, și în instanța de apel (f.d 202-203, Vol. I), or, la chemarea legală a inculpatului în ședința de judecată, acesta nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive în argumentarea neprezentării sale, a plecat

de la locul de trai fără a informa despre aceasta instanța de judecată și fără a indica locul aflării sale, circumstanțe ce denotă ignorarea de către inculpat a încrederii ce i s-a acordat de către instanța de judecată, împiedicând buna desfășurare a procesului penal în lipsa sa.

În continuarea expunerilor sale, Colegiul penal mai notează că potrivit caracteristicii eliberate de către primarul comunei Tătărauca Veche, Guțu Ludmila, pe numele inculpatului Berda Cristina (f.d. 45, Vol. I), se constată că acesta are un caracter impulsiv, se caracterizează negativ la locul de trai, iar la administrația publică locală s-au mai înregistrat plângeri în adresa persoanei date. Mai mult, deși inculpatul susține că este unicul întreținător al familiei, potrivit caracteristicii date, acesta nu este angajat în câmpul muncii, astfel, nu aduce nici un profit financiar familiei sale.

Din cele reliefate, Colegiul penal remarcă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că, instanțele de fond corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa stabilită inculpatului, fiind în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont, inclusiv, de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Față de lucrul judecat de către instanțele de fond, Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite, în viitor, alte fapte infracționale de același gen.

În acest punct de analiză, Colegiul penal consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă *el este invocat în mod repetat*, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

În consecință, în viziunea instanței de recurs, concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de

apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și, potrivit legii, decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gherman Diomid în numele inculpatului Berda Cristian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Berda Cristian** xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la **27 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie